

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС" број 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), члана 32. став 1. тачка 4. а у вези са чланом 20. става 1. тачке 9. Закон о локалној самоуправи („Сл.гласник РС“, бр.129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон) и на основу члана 41. став 1. тачка 5. а у вези са чланом 15. става 1. тачке 10. Сатута општине Димитровград („Сл. лист града Ниша“, бр. 28/14 – пречишћен текст, 72/15 и 156/16 и “Сл. лист општине Димитровград”, бр. 7/18), члана 7. Одлуке о формирању Буџетског фонда за развој пољопривреду и руралног подручја општине Димитровград ("Службени лист Града Ниша" број 103/13), по прибављеном Решењу о давању претходне сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства (број _____ од _____. 2021. године), Скупштина општине Димитровград дана _____. 2021. године донела је:

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ДИМИТРОВГРАД У 2021 ГОДИНИ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Општина Димитровград се простире на 481 км², између 22°32' и 23°00' источне географске дужине, и 42°42' и 43°12' северне географске ширине. Административно припада Пиротском округу чији источни и југоисточни део обухвата. Граничи се са општинама Пирот и Бабушница, док се источним делом граничи са Републиком Бугарском. Димитровград је удаљен од Београда 360 км, од Ниша 96 км и од Софије 60 км. Кроз Димитровград пролази друмски и железнички магистрални коридор 10, Београд-Ниш-Димитровград-Софија који повезује Европу са Азијом, а на 5 км источно од Димитровграда налази се највећи гранични прелаз са Републиком Бугарском – Градина. На територији општине Димитровград има 42 насељена места.

Природни услови и животна средина: Територија Димитровграда припада планинском типу рељефа. Брдско-планински предео је делом просечен долином реке Нишаве. Рељефна подела општине се по стручној литератури врши на Понишавље, Висок, Забрђе, Бурел и Дерекул (долина реке Јерме). Рељефне карактеристике општине представљају ограничавајући фактор у процесу планирања пољопривредне производње. Клима у општини Димитровград је умерено-континентална са четири јасно изражена годишња доба. У планинским крајевима је клима нешто оштрија, односно присутна је варијанта планинске климе. Најхладнији месец је јануар са просечном температуром од -4,8°С, док су најтоплији месеци јул и август са око 19°С. Годишње се јавља око 99 мразних дана. Просечна количина падавина у општини износи 635 м/м². Највише падавина у току године се јавља у мају (74,9 мм) и јуну (87,1 мм), а најмање у септембру (38,9 мм) и октобру (39,1 мм). Просечна релативна влажност ваздуха је 72,1, са варијацијама од 65,9 (април и август) до 81,5% (децембар). Први снег најчешће пада у новембру, а последњи у марту или априлу. У Димитровграду има у просеку око 40 дана са снегом, односно 55,4 дана под снежним покривачем. Снег се, међутим, у планинским пределима задржава добар део године. Ниске

температуре, велики број мразних дана и дана под снежним покривачем у планинским крајевима скраћују вегетациони период у биљној производњи и ограничавају могућности за развој биљне производње. Сви водени токови у Димитровграду припадају црноморском сливу. Најважнији водени токови у општини су Нишава, Лукавачка река, Јерма и Височица. Највећа река је свакако Нишава. У Нишаву се у општини Димитровград уливају Лукавачка река, Жељушки поток, Гоиндолска река итд. Највећа притока Нишаве у општини је Лукавачка река. У општини су, на подручју Забрђа, присутне вештачке акумулације Сават-1 и Сават-2, које су још познате и као Смиловска језера. Језера су направљена са циљем мелиорације Одоровског поља, али никада нису стављена у функцију. Данас су језерима нико не газдује. Капацитет језера је производња и изловљавање 30-50 т рибе. Услед брдско-планинске конфигурације терена доминантни су ливадско-пашњачки, пашњачки и шумски тип вегетације. Услед разлика у надморској висини, рељефу, експозицији терена итд. постоји велика разноврсност биљног света. Шумске површине се простиру на 17.409 ха. У структури шума доминирају хрестове шуме које се простиру на око 10.445 ха (60% укупних шумских површина) и букове шуме које се простиру на 5.222 ха. На мањим површинама су присутни граб и шикаре (741 ха). Шуме се углавном налазе у приватном власништву, али на мањим површинама има државних (2.067 ха) и друштвених (225 ха) шума. Укупна дрвна маса је 5.744.977 м³, од тога 2.089.082 м³ букве, и 3.655.894 м³ храста. Шуме су богате самониклим шумским воћем попут малине, купине, јагоде, боровнице, леска, трњине, глогиње, дивљих крушака, јабука итд. Регион је богат самониклим лековитим и ароматичним биљем попут клеке, шипка, слеза, мразовца, велебиља, линцуре, јагорчевине, коприве, одољена, липе, смиља, брезе, глога, медвеђе, кантариона, боквице, маслачка... Од јестивих гљива присутне су буковача, брестовача, тполовача, јаблановачка, врбовача и др. За развој ловне привреде битни су срна, јелен, дивља свиња, зец, јаребица и препелица. Уз њих, заступљени су вук, лисица, јазавац, куна, твор, веверице, рис, ласица, пух... Око 100 врста птица има станиште на територији општине. Највећи број врста је често присутан попут врабаца, сенице, славуја, гугутке, сове, вроне и сл., међутим, станиште на овој територији имају и грабљивице попут јастреба, орла, гаврана, сокола и птице селице попут роде, чапље, ждралова, ластва, кукавица итд. Најчешће рибе у воденим токовима су кркуша, клен, мрена, скобаљ и пастрмка. У општини се око 15.320 ха налази под шумским површинама (Статистички годишњак, 2010), што представља око 31,71% укупне територије општине. Подаци Србија-шума, међутим, указују да је око 17.234 ха под шумама. У шумској структури преовлађују изданачке шуме, док је удео високих шума симболичан и износи 5-6% укупне површине шума. Преовлађују листопадне (буква, цер, храст и граб) шуме, док су од четинара присутни црни и бели бор. У вишим пределима Старе Планине има смрче. Највеће шумске површине су у приватном власништву, односно око 10.805 ха или 63% укупне површине шума у Димитровграду су приватне шуме. Око 6.240 ха су државне и комуналне шуме. Организационо ове шуме су под надлежношћу ШГ Пирот, и припадају Нишавском шумском подручју. Србија-шуме газдују на државним шумама и врше услуге у приватним шумама. Коришћење недрвних шумских производа лековитог биља, шумских плодова, гљива и сл. није адекватно организовано. Системско пошумљавање се врши повремено и на симболичним земљишним површинама. Независно од овог процеса у општини је изражено природно пошумљавање/закоровљавање које су углавном одвија на пољопривредном земљишту. С друге стране, присутан је низ локација у којима су значајно присутни процеси ерозије које би требало између осталог зауставити организованим процесом пошумљавања.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Општина Димитровград тренутно броји 10118 становника од чега су 5140 мушког пола и 4978 женског пола. Старосна и полна структура становника је следећа: категорија испод 15 година броји укупно 1141 становника од чега су 557 дечака и 584 девојчица. Од 15 до 29 година је 1516 становника, 782 мушкараца и 734 жена. У категорији од 30 до 49 уброја се 2664 становника што чини и максимум од чега су 1431 мушког пола и 1233 женског. У групи од 50 до 64 убраја се 2388 становника од чега су мушкарци 1251 и 1137 жена. Од 65 до 84 година имају 2216 становника, 1044 мушкараца и 1172 жена. Групи 85 година и више припада 193 становника од чега су 75 мушкарци и 118 жена. Број деце у сеоским срединама је данас далеко мањи. У три села није било радно способног становништва, док је у чак 22 села било испод 10 радно способних. Просечна старост становништва у општини је 44,1 година (град 40,7, село 49,1), што је знатно изнад просека РС, међутим само у насељу Белеш је просечна старост становништва била испод 40 година, док је у чак 30 насеља просечна старост становништва преко 60 година. Образовна структура у општини је у корист становништва са средњим образовањем. Укупан број образованих становника је 8977, без школске спреме је 172 грађана, непотпуно основно образовање 1303 становника, са основним образовањем је 2648 становника, више образовање има 640 грађана, а високо 618. Што се миграционих кретања тиче 4761 становника од рођења станује у истом насељу, док је 5357 број досељеног становништва од чега су 352 из иностранства. Основни трендови код становништва које се бави пољопривредом су интензивне миграције и старење сеоских домаћинстава. Број регистрованих пољопривредних газдинстава у општини Димитровград се повећава од 2005. године, међутим још увек се може констатовати да је у општини присутан мали број пољопривредних газдинстава у односу на број становника, укупну површину и пољопривредне површине општине. Процена је да се око 70% домаћинстава која се значајније баве пољопривредом регистровало. У служби за трезор на последњој обнови газдинстава евидентирано је да се тренутно 1454 становника бави пољопривредом, што је нешто мање од десетине укупног становништва. Општина Димитровград тренутно броји 10118 становника од чега су 5140 мушког пола и 4978 женског пола. Старосна и полна структура становника је следећа: категорија испод 15 година броји укупно 1141 становника од чега су 557 дечака и 584 девојчица. Од 15 до 29 година је 1516 становника, 782 мушкараца и 734 жена. У категорији од 30 до 49 уброја се 2664 становника што чини и максимум од чега су 1431 мушког пола и 1233 женског. У групи од 50 до 64 убраја се 2388 становника од чега су мушкарци 1251 и 1137 жена. Од 65 до 84 година имају 2216 становника, 1044 мушкараца и 1172 жена. Групи 85 година и више припада 193 становника од чега су 75 мушкарци и 118 жена. Просечна старост становништва у општини је 44,1 година (град 40,7, село 49,1), што је знатно изнад просека РС, међутим само у насељу Белеш је просечна старост становништва била испод 40 година, док је у чак 30 насеља просечна старост становништва преко 60 година. Образовна структура у општини је у корист становништва са средњим образовањем. Укупан број образованих становника је 8977, без школске спреме је 172 грађана, непотпуно основно образовање 1303 становника, са основним образовањем је 2648 становника, више образовање има 640 грађана, а високо 618.

Диверзификација руралне економије: Незапосленост је један од највећих проблема општине у претходном периоду. У протеклих десетак година су скоро сви носиоци развоја општине попут ГИД-а, конфекције “Свобода”, “Металца”, “Сточара “ и др. отишли у стечај чиме је велики број

радника остао без посла. У радној структури преовлађују старији и радници са нижим степенима школске спреме (преко 40% незапослених са и степеном стручне спреме). Апсолутни број незапослених се смањује у периоду 2006-2009. године, али је потребно напоменути да је и даље око 15% укупног становништва незапослено. Број запослених је у претходном периоду значајно варирао, тако да је нпр. у 2005. години било 3.129 запослених, а у 2008. години свега 1.781 запослено лице. У осталим годинама је број запослених варирао од 1.900 до 2.000, што представља мање од трећине укупно радно способног становништва. Укупно радно становништво износи 10.214, становништво са средњом школом 3.212, становништво са вишом школом 540 и становништво са високом школом 366. Према подацима Агенције за превредне регистре, регистровано је око 59 правних лица која запошљавају око 445 радника. У општини нема великих предузећа. Доминирају правни субјекти регистровани за послове трговине (14) и посредништва и пружања услуга у друмском саобраћају (11). Једино је могуће издвојити текстилно предузеће "Интертект" и угоститељски објекат "Хепи старс" као предузећа са већим обимом пословања. У општини се је регистровано 212 предузетника (податак Пореске Управе, 2010.) који запошљавају 530 радника. Предузетничке радње углавном пружају услуге (179 радњи), а знатно мањи број представљају предузетници које се баве производњом и пољопривредом. У структури предузетничких радњи доминирају: Самосталне трговинске радње (86), занатске радње (24), угоститељство (22), агенције (14), аутомеханичари (10) и фризерски (10). Удео пољопривредног земљишта у укупној површини износи 60%, а обрадивог у укупној површини 10,97%. Површина пољопривредног земљишта по становнику износи 2,47 ха. Удео запослених у пољопривреди у односу на укупан број запослених износи 0,57. На основу пописа у пољопривреди из 2012 године 112 пољопривредних газдинства су се определила да се баве и другим профитабилним активностима: прерада меса 4, прерада млека 76, прерада воћа и поврћа 25, прерадом других пољопривредних производа 3, обрадом дрвета 4, активностима у шумарству 2, туризам 6, народна радиност 1 и узгој рибе 1. На основу података Службе за туризам 21 пољопривредно газдинство се бави сеоским туризмом са капацитетом 56 соба 114 лежаја. Сеоски туризам представља највећи потенцијал када је диверзификација руралне економије у питању. Сеоски туризам који се базира на специфичној традицији и гастрономији у општини где се налази Парк природе Стара планина и Специјални резерват природе Јерма има развојни потенцијал важан за пољопривредна газдинства и локално становништво. У служби за трезор на последњој обнови газдинстава евидентирано је да се тренутно 1454 становника бави пољопривредом, што је нешто мање од десетине укупног становништва. Због недовољне понуде посла и слабе могућности запошљавања све већи број становништва се опредељује да се бави екстензивниом пољопривредом.

Рурална инфраструктура: Путна инфраструктура је у лошем стању, што отежава комуникацију сеоских средина са административним центром. Путна инфраструктура је у лошем стању. Око 127 км регионалних и локалних путева није асфалтирано. Ови путеви су највећим делом земљани или су под туцаником. Асфалтирани регионални и локални путеви се не одржавају редовно тако да су лошег квалитета. Од укупно 210 км путне мреже свега 83 км се налазе под савременим коловозом. Свих 11 км магистралног правца су под савременим коловозом, међутим од 81 км регионалних правца, свега 52 км се налазе под савременим коловозом. Посебно лоша ситуација је са локалном путном мрежом. Од 118 км локалних путева, свега 20 км се налази под савременим коловозом. Водоснабдевање се врши са изворишта Пртопопинци, Ивкове воденице и Манастирче.

Водоводном мрежом је потпуно покривено градско језгро, насеља Белеш, Лукавица, Жељуша, гранични прелаз Градина као и неколико села региона Забрђа: Смиловци, Радејна, Гуленовци, Велики Одоровци, Пртопопинци и Бребевница. У овом тренутку око 10.000 становника општине има прикључак на водоводну мрежу. Снабдевање водом у удаљеним селима општине Димитровград решено је претежно изградњом самосталних сеоских водовода, који међутим, нису хемијски и бактериолошки контролисани. Процењује се да такву воду користи око 5% становништва. Ради се на обнови сеоских чесама и до сада је рестаурирано њих 10, а у текућој години се планира да се санира још 10. Димитровград покрива аутоматска централа чији је капацитет око 5.000 телефонских прикључака. Уз ову централу су изграђене и базне станице мобилне телефоније. Број прикључака на фиксну телефонију је 3.980. Општина је већинским делом покривена и мобилном телефонијом и интернетом. Пошта у Димитровграду има отворене поштанске јединице у Жељуши, Смиловцима и Поганову. Не постоје подаци о покривености удаљенијих села телефоном, мобилном телефонијом и интернетом. Решавање одвођења отпадних вода је решено атмосферском и фекалном канализационом мрежом у граду Димитровграду који је са 98% покривен канализационом мрежом. Објекат за пречишћавање отпадних вода се налази у Жељуши, насељу које се налази низводно од града. Реципијент за пријем пречишћених отпадних вода је река Нишава. Укупна дужина канализационе мреже је око 31 км, од чега око 5,5 км припадају примарном, а 25,5 км секундарном цевоводу. Дужина фекалног канализационог система је око 22 км, а атмосферског око 9 км. Канализационом мрежом, међутим, нису покривена сва приградска насеља као ни удаљенија села. Пословима прикупљања, транспорта и одлагања чврстог комуналног отпада се бави ЈП "Комуналац" који својим активностима покрива гранични прелаз Градина, подручје града Димитровграда и пет приградских месних заједница (Градиње, Лукавица, Белеш, Жељуша и Гојин Дол). Организованим сакупљањем отпада је обухваћено 9.000 становника, односно 2.450 домаћинстава заједно са привредним субјектима који се налазе у Димитровграду и наведеним месним заједницама. Разрађен је план ширења мреже прикупљања комуналног отпада у селима и планирано је да се током 2015 године почне са прикупљањем отпада из реона Забрђа (Радејна, Смиловци, В. Одоровци, Гуленовци, Пртопопинци, Моинци) и Дерекул (Поганово, Погановски манастир, Т. Одоровци, Куса Врана). Комунални отпад се одлаже на регионалној депонији у Пироту

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта на основу пописа из 2012 добија се податак да је на територији Општине Димитровград пописом регистровано 1080 пољопривредних газдинстава која збирно захватају површину од 7561 ha. У брдско-планинским подручјима општине доминирају смеђа земљишта различите дубине и плодности, односно еродирани смонице, гајњаче и сл. Земљиште је благо киселе до киселе реакције. Снажно су изражени процеси ерозије земљишта. Алувијално делувијални наноси различитог састава, дубине и производне вредности се налазе у долинама речица и потока, међутим за пољопривреду је најзначајнија долина Нишаве. Долину карактеришу различити типови земљишта као што су смонице, гајњаче, бескарбонатске ритске црнице итд. Делувијална земљишта преовладавају на рубним деловима поља. У општини је изузетно мало квалитетног земљишта виших катастарних класа. I и II класа земљишта чине свега 1,89% укупних земљишних површина. Највећи је удео земљишта од V до VII катастарних класе. Ово земљиште чини 84,04%

целокупног земљишта општине што у значајној мери смањује или ограничава могућности бављења пољопривредом. Значајне површине пољопривредног земљишта су напуштене и зарасле у шикаре. Ове површине су се практично трансформисале у непродуктивна земљишта. Укупна површина Општине износи 48300 ха, а од тога на обрадиво земљиште отпада 7561 ха. Дакле учешће коришћеног пољопривредног земљишта у укупној површини општине, према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године износи 15,56%. Површине под системима за наводњавање су симболичне, и сконцентрисане су око Нишаве. Највећи број газдинстава врши екстензивни и импровизовани систем наводњавања цевима. Наводњавају се баште под повртарским културама. Само поједини пластеници имају наводњавање у систему кап по кап. Дренажни систем (комбиновани) постоји у Смиловском пољу, и покрива око 660 ха. У систему се налази 9.279 м отворене каналске мреже. Језера Сават 1 и 2 се пуне преко овог система. Систем се, међутим, не одржава. Око 56% земљишта се налази у приватном власништву, односно у власништву породичних домаћинстава. У општини се, међутим, значајне земљишне површине, односно 11.517 ха налази у државној и мешовитој својини. У власништву породичних газдинстава се налази квалитетније земљиште, односно највећи део њива, вртова и воћњака се налази у приватном власништву. Према подацима о закупу за период од 2009 до 2013 године издато је укупно 1016 ха што чини 8,83% издатог од укупно расположивог земљиштана територији у јавној својини.

**Приказ пољопривредног земљишта по класама и културама на територији општине
Димитровград**

КУЛТУРЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Њиве	86,5328	130,351	251,5647	561,5462	1317,483	2117,313	2231,242	986,8636
Вртови	7,4117	6,1884	14,3691	25,4064	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Воћњаци	14,6192	27,7875	111,8459	200,9506	169,7184	0,0000	0,0000	0,0000
Виногради	8,1439	20,3093	16,1201	1,4832	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Ливаде	14,6246	33,9526	101,2453	391,7227	1012,709	1706,775	2479,749	1069,202
Пашњаци	9,9766	30,9798	549,0602	1327,028	2599,260	3088,389	3219,283	1483,068
Трстици - мочваре	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
УКУПНО	141,308	249,568	1044,205	2508,137	5099,171	6912,478	7930,275	3539,134

Вишегодишњи засади: Општина Димитровград у реонима села Поганово и Драговита располаже условима за развој јагодичастог воћа пре свега малине, али због малих парцела, неорганизованог откупа број површина под малином је јако мали. Највеће површине су под шљивама 92 ха, али на малим плантажама. Произведена количина шљива обично се користи за личне потрошњу. У Димитровграду под воћњацима се налази 141 ха. земљишта, а под виноградима свега 2 ха. Плантажни воћњаци чине 51 ха. док преосталих 91 ха. су екстензивни воћњаци

Приказ површине под воћним врстама на територији општине Димитровград

ВОЋЕ	Јабук е	Круш ке	Бреск ве	Кајсиј е	Вишњ е	Шљи ве	Орас и	Лешни ци	Мали не	Остал о
ПОВРШИ НЕ	22	8	1	1	3	92	6	3	1	3

Сточни фонд: У биљној производњи је доминантна производња травне масе за исхрану стоке, стварајући предуслов за развој сточарске производње. Пашњаци и ливаде су некултивисана земљишта која се екстензивно користе, а у великом броју случајева удаљеније парцеле се потпуно напуштају. На ораничним површинама се налазе природне ливаде, или ливаде које су засејане али након дугог периода искоришћавања више одговарају категорији природних ливада. На овим површинама има један до два откоса, а приноси су знатно нижи у односу на просек Србије. У највећем броју случајева постоји један, касни пролећни откос, иза кога се стока пушта на испашу по покошеним површинама. Карактеристика ових површина је да дају ниске приносе и имају лош травни састав. Дуга и неконтролисана испаша без примене агротехничких мера је додатни узрок пада приноса и квалитета травне масе што се директно одражава и на продуктивност у говедарској и овчарској производњи. У општини се, међутим, могу наћи и сејани травњаци на којима се примењују агротехничке мере. Ови травњаци служе за производњу кабасте хране за велике фарме и налазе се у региону Забрђа и Висока. Упркос слабијој производњи, готово једини производ из биљне производње који се може наћи на тржишту је балирано сено. Ливаде и пашњаци простиру се на 5 289 ха. Укупна површина под крмнин биљем на територији општине износи 930 ха. Мешавина трава заузима највећу површину и то 292 ха, кукуруз за силажу 192 ха, детелина 138, луцерка 247 итд. Што се објеката за смештај стоке тиче евидентирано је 2 285 коришћених места за смештај говеда, 1 246 коришћених места за смештај свиња и 8 003 коришћених места у 2012 за смештај кокошака. У категорији говеда на територији општине укупни број износи 2159 од чега су 1348 краве (62,44%). На територији општине узгаја се 1286 свиња од чега су 76 крмаче (5,9%). На територији општине највише се чувају овце и тај број износи 4689 од чега су 3944 овце за приплод (84,11%). На територији Општине Димитровград пописано је 1771 коза. Стока која се налази на испашама 837 крава, 3877 оваца и 1338 коза. Пописом је пребројано 2425 кошница пчела. У расном саставу у говедарству преовлађује сименталска раса и говеда у типу сименталска, на једној фарми држе се око 400 говеда холштајн - фризијска расе. У овчарству и козарству преовлађују мелези у много мањи броју су квалитетна грла одређене расе, основни разлог за такву ситуацију је одсуство селекцијске службе у тим областима сточарства. Димитровград се може дефинисати као један од центара одгоја и очувања аутохтоних раса грла. У Димитровграду се одгајају домаћи брдски коњ, нониус, балкански магарац, буша, биволи, балканске козе, пиротска праменка, каракачанска овца, бардока, мангулице, сврљишка кокош ...

Број пољопривредног газдинства и број говеда према величини стада

ВЕЛИЧИНА СТАДА	1 - 2	3 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 49	50 - 99	100 +	УКУПНО
БРОЈ	142	183	13	4	3	3	3	351
БРОЈ ГРЛА	246	855	162	88	112	201	495	2159

Број пољопривредног газдинства и број оваца према величини стада

ВЕЛИЧИНА СТАДА	1 - 2	3 - 9	10 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 199	200 +	УКУПНО
БРОЈ ГАЗДИНСТВА	13	85	51	39	21	4	2	215
БРОЈ ГРЛА	20	462	684	1112	1421	536	454	4689

Механизација, опрема и објекти: Највећи број домаћинстава која се баве пољопривредом поседују трактор и основне прикључке. Прикључне машине су намењене припреми земљишта и за спремање сена. Мали број газдинстава поседује бераче кукуруза и сејалице, док је процена да у општини има око 20 самоходних комбајна за жито, и три до четири самоходна сило комбајна. Крупну механизацију поседују већа газдинства. Ова механизација се, сем за сопствену употребу, користи и за услужно коришћење. Механизација је застарела, а процес обнове застареле механизације и набавке нове механизације је спор услед слабе финансијске моћи пољопривредних газдинстава. Број расположивих трактора у општини у 2012 је био 1054, комбајна 40, Берачи кукуруза 2, Плугови 417, Тањираче 114, Дрљаче 275, Сетвоспремачи 17, Ротофрезе 280, Растурачи минералног ђубрива 74, Растурачи стајњака 15, Сејалице 49, Прскалице 120, Приколице 440, Косилице 507. Капацитет кошева за кукуруз износи 11 654 м³, амбари 7 739 м³, силоси 5т. Мали број објеката испуњава основне зоохигијенске услове, већи број објеката су традиционални или адаптирани и делимично модернизовани. Последњих година има тенденција осавремењавања традиционалних објеката или изградња нови објеката који испуњавају минимум зоохигијенских услова у говедарству. Велике фарме музних крава су модерни објекти који испуњавају готово све неопходне услове, њихова мањкавост је у делу објеката за манипулацију, одлагање и обраду стајњака и осоке. У овчарској и козарској производњи објекти су традиционални, изузев објеката који су раније коришћени од стране ЗЗ “Сточар” а сада се користе од стране пољопривредних газдинстава, и пар објеката који су новијег датума изградње.

Радна снага: На основу Пописа у пољопривреди из 2012 године стално запошљени на породичном газдинству су 1064 носиоца газдинства од тога 881 мушкараца и 183 жена, док стално запошљени чланови породице и рођаци који обављају пољопривредну активност на газдинству су 1469 од тога 846 жена и 623 мушкараца. Стално запослени на пољопривредном газдинству су 11 од тога 1 жена и 10 мушкараца. Управници (менаџери) на газдинствима укупно 1080 од тога 179 жена и 901 мушкараца. Управници на газдинствима имају различит ниво обучености: 595 само пољопривредно искуство, 14 курсеви из области пољопривреде, 23 пољопривредну средњу школу, 326 другу средњу школу, 11 пољопривредна виша школа или факултет, 111 друга виша школа или други факултет. Број сезонски ангажованих радника је јако мали и ангажује се само од стране већих пољопривредних газдинстава. На основу Пописа са мо два пољопривредна газдинства су се изјаснила да ангажују сезонске раднике.

Газдинства према броју чланова и стално запослених на газдинству

БРОЈ ЧЛАНОВА	1 - 2	3 - 4	5 - 7	7 +	УКУПНО
БРОЈ ГАЗДИНСТВА	700	342	35	3	1080

Структура пољопривредних газдинстава: На територији општине регистровано је 1080 пољопривредних газдинстава која заједнички заузимају 7 561 ha. Укупан број домаћинстава је 3952, дакле 27,33% износи учешће газдинстава у укупном броју домаћинстава. Структура пољопривредних газдинстава према величини коришћеног пољопривредног земљишта и броја условних грла стоке. Од укупно расположивих 7 561 ha на територији општине на земљишта са окућницама одпада 38 ha или 0.5% од укупног земљишта у Општини и у поседству је 528 газдинстава. Ливаде и пашњаци захватају највеће површине 5 289ha или 69.95% од укупног пољопривредног земљишта. Налазе се у власништву 788 пољопривредних газдинстава. У власништву 955 газдинстава налази се трећа категорија по површини коју заузимају орнице и баште у укупној површини од 2 081 ha што је 27.52% од укупног пољопривредног земљишта у Општини. Виногради заузимају свега 2 ha, а број газдинстава која се тиме баве 19. Воћњаци заузимају површину од 141 ha што је 1.86% од укупног пољопривредног земљишта у Димитровграду. Број газдинстава на која су воћњаци уписани је 575 газдинстава. Са четири или мање условних грла пописом је регистровано 919 ПГ и таква газдинства су најзаступљенија. Са 5 до 9 условних грла (у даљем тексту УГ) бројимо 119 ПГ. У категорији од 10 до 14 УГ убрајамо 16 ПГ. У категорији од 15 до 19 спадају 7 ПГ. Од 20 до 49 УГ евидентирано је 16 газдинстава. У категорији од 50 до 99 спадају 3 ПГ, и од 100 до 499 такође је регистровано 3 ПГ.

Број пољопривредних газдинства по броју условних грла

УСЛОВНА ГРЛА	до 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 49	50 - 99	100 - 499	УКУПНО
БРОЈ ГАЗДИНСТВА	919	119	16	7	13	3	3	1080

Производња пољопривредних производа: Највећи комплекси под ратарском производњом на територији општине Димитровград се налазе у региону Забрђа и Висока. У оба случаја ратарска производња подмирује потребе великих сточарских фарми. Постојећа повртарска и воћарска производња у општини служи да задовољи потребе домаћинстава. Нема тржишних вишкова. У воћарству су првенствено присутни стари засади шљиве и јабуке. У општини нема производње лековитог и ароматичног биља. У биљној производњи је доминантна производња травне масе за исхрану стоке. Пашњаци и ливаде су некултивисана земљишта која се екстензивно користе, а у великом броју случајева удаљеније парцеле се потпуно напуштају. На ораничним површинама налазе се природне ливаде, или ливаде које су засејане, али након дугог периода искоришћавања више одговарају категорији природних ливада. Говедарска и овчарска производња су доминантне гране сточарства. Број уматичених грла говеда се повећава у периоду 2009-2014. године, постоји проблем код уматичења оваца и коза.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији општине Димитровград су регистроване три (3) земљорадничке задруге 33 „Цариброд, 33 „Прелесје“ и 33 „Стара појата“

међутим постојеће задруге су без већег утицаја на пољопривредну производњу у општини. ЗЗ “Сточар” која је била највећа на територији општине Димитровград и обрађивала 12000 ха и у саставу имала фарму оваца и коза капацитета 6.000 грла, фарму за тов јунади 1200 грла у турнусу, млекару капацитета 10 t/дневно, месару и још много тога завршила је процес стечаја и избрисана је из регистра АПР-а. Слична ситуација се јавља и код пољопривредних удружења, тренутно нема активног удружења сточара и ако више пута је покушавано од стране општине да подстакну формирање и рад истог. Више пута је покушавано да се формира и удружење воћара али без успешно. Удружење које тренутно ради је Удружење произвођача органске хране “Биобалкан”, које и поред малог броја чланова (десетак газдинства) има добре резултате. Најорганизованије је Удружење пчелара Димитровград које има око 130 члана, са укупно 2500 кошница. Поред наведеног удружења постоје и друге невладине организације које се поред осталог баве и развојем пољопривреде и руралним развојем.

Трансфер знања и информација: Општина Димитровград у сарадњи са удружењима, пре свега са удружење пчелара организује предавања током зимског периода на различите теме које су од интереса за пчеларе. Слична предавања организују се и у сарадњи са удружењем Биобалкан под формом зимских школа органске пољопривреде. Одличном сарадњом Општине Димитровград и ПСС Пирот сваке године организују се низ семинара и тренинга на разне теме током целе године. Сарадњом Општине Димитровград и Факултета ветеринарске медицине током летњих месеци организују се посете предавача и студената пољопривредним газдинствима на подручју Старе планине.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА
И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	1.500.000,00	2.500,00	0	0,00	0,00
УКУПНО			1.500.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
УКУПНО							

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	3.500.000,00	80	500.000,00	0,00
2	Управљање ризицима	104	300.000,00	50	20.000,00	0,00
3	Инвестиције за	301	200.000,00	100	0,00	0,00

	унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга					
	УКУПНО		5.900.000,0 0			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	100.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		100.000,0 0				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
		601	700.000,00	0,00	80	100.000,00	0,00
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	7.500.000,00
Планирана средства за директна плаћања	1.500.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	5.200.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	100.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	700.000,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група су регистрована пољопривредна газдинства, удружења пољопривредних произвођача и земљорадничке задруге са територије општине Димитровград. Спровођењем мера планираних у оквиру Програма подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2021 године, очекује се: повећање продуктивности / унапређење расног састава, унапређење ефикасности производње / опремање пољопривредних газдинства, подстицај запошљавања и samozapošljavanja, повећање броја робних произвођача, развој економски исплативе биљне производње, сточарска производња усклађена са прописима и стандардима, подизање количине и квалитета произведене сточне хране, развој органске производње, подстицај удруживања пољопривредних произвођача, повећање нивоа знања пољопривредних произвођача, заштита животне средине, диверзификација руралне економије ...

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Потенцијални корисници подстицаја информације о могућностима које мере могу да користе на основу Програма подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2021 годину, могу да добију у Одсеку за локалну пореску администрацију, пољопривреду и заштиту животне средине, Општинске управе Општине Димитровград. Одсек за локалну пореску администрацију, пољопривреду и заштиту животне средине ради сваког радног дана у периоду од 07 до 15 часова и пружа информације о Конкурсима, и сву неопходну помоћ приликом попуњавања документације. По потреби или на захтев представника удружења произвођача, месних заједница или групе потенцијалних корисника надлежни Одсек за локалну пореску администрацију, пољопривреду и заштиту животне средине, организоваће информативне састанке или радионице, за потребе потенцијалних корисника у просторијма ОУ или на терену. Програм подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2021 годину, као и сва неопходна документација по конкурсима биће доступна и на званичном сајту Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs). Програм и Конкурси биће објављени и на Огласној табли Општине Димитровград. Програм подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2021 годину, и конкурси биће презентовани преко локалних медија, организовањем посебних емисија или објављивањем информација о спровођењу конкурса.

Мониторинг и евалуација: Мониторинг и евалуацију Програма вршиће Одсек за локалну

пореску администрацију, пољопривреду и заштиту животне средине, ОУ Димитровград која ће обиласком газдинстава корисника подтицајних средстава пратити имплементацију појединих програма, док ће праћењем индикатора пратити ефективност одређених мера. Из процеса мониторинга и евалуације Одсек за локалну пореску администрацију, пољопривреду и заштиту животне средине, предлагаже евентуалне промене и унапређење реализованих мера приликом израде нацарта Програма мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Димитровград.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: Секторским планом руралног развоја општине Димитровград за период 2012 – 2021 године, Пољопривредна производња у функцији економског развоја, дефинисана је као први приоритет, док је повећање броја грла квалитетног расног састава један од специфичних циљева. Регресирање репродуктивног материјала јесте један од начина за унапређење расног састава самим тим и за повећањем броја квалитетних приплодних грла. Општина Димитровград је у последњих неколико година субвенционисањем вештачког осемењавања и набавком квалитетних приплодних јуница у многоне помогла да се број приплодних грла у говедарству увећа. Давањем регреса ствара се могућност да сточари осемењавају своја грла семеном висококвалитетних бикова и самим тим још значајније утичу на унапређење расног састава. Постигнутим резултатима и повећањем броја квалитетних приплодних грла последњих година, повећана је продуктивност музних грла. Циљ је да се наставком ове а и других активности утиче на унапређењу расног састава у говедарству.

2.1.2. Циљеви мере: Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални развој руралне средине: подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача; обезбеђивање услова за развој говедарства; боље коришћење расположивих ресурса; јачање вертикалне интеграције у производњи млека и меса; подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинства. Регресирањем за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) остварује се унапређење расног састава говеда на територији општине, у циљу повећања производње и квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера 100.1.1. Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање), Програма мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину, је мера директног плаћања која је комплементарна са Национални програм за пољопривреду за период 2018 – 2020. године, („Службени гласник РС”, број 120/17 од 30.12.2017. године) Давањем писане изјаве уз материјалну и кривичну одговорност подносиоци пријаве изјашњаваће се да ли су користили средства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по истом основу за који конкуришу код Општине Димитровград.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су регистрована пољопривредна газдинства.

2.1.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: 1. Подносилац пријаве је регистровано пољопривредно газдинство у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинства, са активним статусом на територији општине Димитровград. 2.

Подносилац пријаве нема неизмирене доспеле пореске обавезе према Општини Димитровград, као и друге неизмирене обавезе према Општини Димитровград и јавним предузећима чији је оснивач Општина Димитровград. 3. У случају подношења захтева за доделу регрес за репродуктивни материјал корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним из средстава буџетског Фонда за развој пољопривреде и руралног подручја општине Димитровград и према другим фондовима Општине Димитровград. 4. Корисник који подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја.

2.1.7. Специфични критеријуми: За реализацију ове мере корисник је у обавези да испуни само опште критеријуме.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

2.1.10. Интензитет помоћи: Регрес се додељује на основу рачуна (картона за вештачко осемењавање крава) за осемењавање јунице/краве у текућој години. За рачуне (картона за вештачко осемењавање крава) који се односе на повађање крава/јуница не исплаћује се Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање). Максимални регрес за репродуктивни материјал за вештачко осемењавање крава је 2.000,00 динара – за осемењавање јуница и плоткиња из широке популације и осемењавање уматичених плоткиња и приплодног подмладка симентаслке расе и 2.500,00 динара – за осемењавање уматичених плоткиња и приплодног подмладка холштајн - фризијске расе.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних газдинстава за регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање).
2	Број осемењених квалитетних приплодних грла.

2.1.12. Административна процедура: У складу са Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Димитровград за 2021 годину и Правилником о додели регреса за репродуктивни метеријал - вештачко осемењавање крава, председник Општине Димитровград расписује Конкурс о додели регреса за репродуктивни метеријал - вештачко осемењавање. Након расписивања Конкурса подносилац захтева подноси потребну документацију и прописани образац на шалтеру Општинске управе Димитровград и иста

се упућује организационој јединици надлежној за пољопривреду и рурални развој ОУ Димитровград. Организациона јединица надлежна за пољопривреду и рурални развој у складу са Правилником о додели регрес за репродуктивни материјал - вештачко осемењавање крава, доноси Решење о испуњености услова за доделу регреса за репродуктивни материјал. Критеријуми, начин исплате подстицаја и друга питања од значаја регулисана су Правилником о додели регреса за репродуктивни материјал - вештачко осемењавање крава. Конкурс је отворен до утрошка средстава, а закључно са 15.12.202. године. Средства се додељују бесповратно, по редоследу пристиглих пријава до утрошка опредељених средстава. Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет Општине Димитровград.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Обим производње у ратарској производња подмирује потребе пољопривредних газдинства која се баве сточарском производњом већих сточарских фарми. Доминантна култура је кукуруз. Уз кукуруз присутна је и производња пшенице, ражи, јечма... Приноси по јединици површине су ниски. Постојећа воћарска производња у општини углавном служи за задовољавање потребе самих домаћинстава са малим тржишним вишковима. У воћарству су првенствено присутни стари засади шљиве и јабуке. У последњих неколико година код десетак домаћинстава је успостављена производња језграстог и јагодичастог воћа које је намењено тржишту. Доминантне повртарске културе су кромпир, паприка и парадајз. Нешто интензивнија производња је у долини реке Нишаве где се примећује скроман развој пластеничке производње на малим површинама. Последњих година јавља се и тенденција успостављања прерада воћа и поврћа на газдинствима или у малим прерађивачким погонима који производе првенствено ајвар, пекмеze, мармеладе, сокове и др. У биљној производњи је доминантна производња травне масе за исхрану стоке. Пашњаци и ливаде су некултивисана земљишта која се екстензивно користе, а у великом броју случајева удаљеније парцеле се потпуно напуштају. На ораничним површинама налазе се природне ливаде, или ливаде које су засејане, али након дугог периода искоришћавања више одговарају категорији природних ливада. На територији општине има и сејаних ливада на којима се примењују агротехничке мере. Ове ливаде служе за производњу кабасте сточне хране. Површине под системима за наводњавање су симболичне и сконцентрисане су око Нишаве. Највећи број газдинстава врши екстензивни систем наводњавања цевима или системом кап по кап код пластеничке производње. Дренажни систем (комбиновани) постоји у Смиловском пољу и покрива око 660 ha. У систему се налази 9.279 м отворене каналске мреже. Вештачке акумулације Сават I и II се пуне преко овог система. Систем се некористи у циљу наводњавања предвиђених површина већ се врши порибљавање и користи се за спортски риболов. Највећи број домаћинстава која се баве пољопривредом поседују трактор и основне прикључне машине. Прикључне машине су намењене припреми земљишта и за кабасте сточне хране. Мањи број газдинстава поседује бераче кукуруза, сејалице и силокомбајне. Ова механизација се сем за сопствену употребу, користи и за услужно коришћење. Механизација је застарела, а процес обнове застареле механизације и набавке нове механизације је спор. Говедарска и овчарска производња су доминантне гране сточарства. У говедарској производњи доминира производња млека. Највећи број говеда чине сименталци и мелези у типу сименталца, мада је на највећој фарми у Димитровграду присутан одгој Холштајн – фризијске расе (ХФ). На територији Димитровграда се налазе две велике говедарске фарме са интензивним системом одгоја. Фарма у с. Смиловци има

око 400 музних крава ХФ расе, и фарма у с. Изатовци има око 150 грла сименталске расе. Обе фарме имају слободни систем одгоја и затворени систем муже. Фарме које се налазе у процесу специјализације имају од десет до четрдесет крава. Систем одгоја је углавном заснован на везаном систему. У Димитровграду има око 15 фарми које се налазе у процесу специјализације. Број ових малих фарми се смањује, а основни узрок је старење газдинстава. Упркос тренду пада броја газдинства повећава се број грла стоке у одгоју код већих фарми и код произвођача који се налазе у процесу специјализације, повећава се производња млека (укупно и по грлу). Узрок за то је отварање великих фарми са интензивном производњом, формирањем малих фарми (од десет до четрдесет крава) и унапређење расног састава код већег броја пољопривредних газдинства. Упркос традицији, природним предиспозицијама и постојању великих привредних субјеката и овчарских објеката великог капацитета у прошлости, у Димитровграду се одгаја мали број грла оваца. Највеће фарме, око четири до пет, имају преко 100 оваца, док десетак фарми има преко 50 оваца. Остале фарме које се баве одгојем оваца имају у просеку 10-20 оваца. Производни систем је потпуно традиционалан. У одгоју се у мањем обиму користе пиротска и пиротска оплемењена праменка, док је највећи број оваца у одгоју резултат различитих и неконтролисаних укрштања. Присутна је изражена сезоност у производњи. На одређеном броју газдинстава овце се музу. Добијено млеко се користи за справљање сира, а у малим количинама и за справљање познатог старопланинског качкаваља. У последњих неколико година долази до развоја козарства, посебно у области Понишавља. У Димитровграду се одгаја око 1000 коза. Општина Димитровград је на територији целе општине 2012 године прогласила „Парк агробiodиверзитета“ обзиром да је на њеној територији један од најзначајнијих центара „in – situ“ очувања генетичких ресурса са преко 20 аутохтоних раса домаћих животиња. Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници креће се око 15 кг по кошници годишње. Последњих година присутан је тренд раста број кошница на територији града што је условљено високим нивоом незапослености и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији јесу нестандардизован квалитет меда и непостојање великих купаца. Опремање газдинстава потребном опремом модернизације производње, квалитет и квантитет су позитивни ефекти ове мере. Предвиђене мере су у складу са и стратешким документом “Секторски план руралног развоја општине Димитровград 2012 – 2021 год.” и приоритетом „Успостављање пољопривредне производње у функцији економског развоја“ реализацијом следећих специфичних циљева: повећање броја грла стоке квалитетног расног састава; опремање пољопривредних газдинства; сточарска производња усклађена са прописима и стандардима; повећање броја робних произвођача у сточарству; развој економски исплативије биљне производње и подизање количине и квалитета произведене сточне хране. Предвиђене мере су у складу са и стратешким документом “Секторски план руралног развоја општине Димитровград 2012 – 2021 год.” и приоритетом „Успостављање пољопривредне производње у функцији економског развоја“ реализацијом следећих специфичних циљева: повећање броја грла стоке квалитетног расног састава; опремање пољопривредних газдинстава; сточарска производња усклађена са прописима и стандардима; повећање броја робних произвођача у сточарству; развој економски исплативије биљне производње и подизање количине и квалитета произведене сточне хране. Предвиђене мере су у вези са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014 - 2024 год.

2.2.2. Циљеви мере: 1. Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; 2. Повећање

производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; 3. Унапређење техничко – технолошке опремљености; 4. Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине; 5. Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; 6. Усклађивање са правилима Уније, њеним стандардима, политикама и праксама.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера 101. Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинства, Програма мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину, је мера руралног развоја која је комплементарна са Национални програм руралног развоја од 2018 до 2020. године (Број: 320-6670/2018 од 30. јула 2018. године). Давањем писане изјаве уз материјалну и кривичну одговорност подносиоци пријаве изјашњаваће се да ли су користили средства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по истом основу за који конкуришу код Општине Димитровград.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица и правна лица – носиоци регистрованог пољопривредног газдинства.

2.2.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: 1. Подносилац пријаве је регистровано пољопривредно газдинство у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинства, са активним статусом на територији општине Димитровград. 2. Подносилац пријаве нема неизмирене доспеле пореске обавезе према Општини Димитровград, као и друге неизмирене обавезе према Општини Димитровград и јавним предузећима чији је оснивач Општина Димитровград. 3. У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним из средстава буџетског Фонда за развој пољопривреде и руралног подручја општине Димитровград и према другим фондовима Општине Димитровград. 4. Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима; 5. У случају када корисник није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја. Исти критеријум није примењив за Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке и цвеће) где се примењују специфични критеријуми који су предвиђени за дати сектор. 6. Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке приплодних грла, опреме, машина и механизације, односно изградње објекта; 7. Правна лица и предузетници да су уписани у регистар привредних субјеката и налазе се у активном статусу, те да није покренут

поступак стечаја и ликвидације, односно, да није било више од 30 дана у блокади у периоду од годину дана пре подношења пријаве на конкурс (предузетници и правна лица); 8. Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије Општине Димитровград. Корисник мора да је пријављен на територији Општине Димитровград минимум шест (6) месеци.

2.2.7. Специфични критеријуми: Сектор млека • Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 1–19 млечних крава; • У случају набавке нових машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ максимално 100 млечних крава; • У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3–100 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса, односно 10–300 квалитетних приплодних грла оваца/коза; • Поседује адекватан објекат за држање квалитетних приплодних грла и минимум 1 ha обрадивог пољопривредног земљишта по условном грлу – за целокупно стадо на газдинству. Подстицаји се додељују за набавку максимум 3 јунице или 20 јагњади/двиски или 20 јаради/козица. Сектор меса • Прихватљиви корисници су они корисници који у Регистру објеката (у складу са Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња - Службени гласник РС, 36-2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла приплодних оваца/коза и/или мање од 30 приплодних крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу и/или од 1.000-3.999 бројлера у турнусу. • У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-100 квалитетних приплодних грла говеда товних рас, односно 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-100 грла квалитетних приплодних крмача; • Поседује адекватан објекат за држање квалитетних приплодних грла и минимум 1 ha обрадивог пољопривредног земљишта по условном грлу – за целокупно стадо на газдинству. Подстицаји се додељују за набавку максимум 3 јунице или 20 јагњади/двиски или 20 јаради/козица. Сектор воћа, грожђа, поврћа (укључујући печурке и цвећа): • Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која у свом власништву, односно у власништву члана РПГ имају: мање од 2 ha јагодичастог воћа и хмеља; односно мање од 5 ha другог воћа, односно 0,1- 50 ha цвећа, односно 0,2-100 ha винове лозе. • У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака и винове лозе прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 0,1-50 ha јагодистих врста воћака и хмеља, 0,3-100 ha другог воћа, 0,2-100 ha винове лозе. • У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака и винове лозе да поседује у власништву површине намењене за заснивање нових засада и успостављање пластеничке производње и да је исто пријављено приликом регистрације пољопривредног газдинства, да није под било каквим теретом (хипотека, плодуживање и друго), односно да су у моменту подношења пријаве окончани сви поступци доказивања власништва и да нема забележбе у листу непокретности да је предметно земљиште под теретом. • Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ мање од 0,5 ha пластеника или мање од 3 ha производње поврћа на

отвореном простору. При набавци фолије за пластеничку производњу подстицај се додељује само за набавку биолошки разградиве фолије. Сектор пчеларства •У сектору пчеларства прихватљиви корисници треба да имају 5 – 500 кошница.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.1.2	Изградња капацитета за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.1.7	Опрема за третман папака
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.4	Изградња/реконструкција као и опремање објеката за гајење крмача и производњу прасици за тов
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.15	Набавка опреме-линија за паковање и обележавање производа
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадама
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава

101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редн и број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број чланова комерцијалног регистрованог пољопривредног газдинства (укључујући и носиоца РПГ).		до 2 - 10; од 3 до 4 - 15; 5 и више 20.
2	Досадашње коришћење бесповратних средстава Фонда за развој пољопривреде Општине Димитровград од стране подносиоца захтева		I - 20; II - 10; III - 5.
3	Оцена одрживости инвестиције/повећање обима производње за коју се тражи додела подстицаја		ниска 0; средња 10; висока 20.
4	Пољопривредно газдинство се налази на подручју Забрђа, Висока, Бурела и Дерекула (место реализације инвестиције)	да	20
5	Подносилац захтева је жена	да	10
6	Подносилац захтева је задруга или члан задруге	да	10
7	Подносилац захтева бави се пољопривредном производњом – у својству делатности		искључиво - 30; додатно и пензионери - 10.
8	Старост подносилац захтева носилац пољопривредног газдинства		до 40 год - 20; од 41 до 55 год. - 15; 56 год и више - 10.

2.2.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи 70% укупних прихватљивих трошкова ако је подносилац захтева пољопривредни произвођач који се искључиво бави пољопривредном производњом. Интензитет помоћи износи 50% укупних прихватљивих трошкова ако је подносилац захтева пензионер или се бави пољопривредном производњом у својству додате делатности. Интензитет помоћи износи 80% укупних прихватљивих трошкова код следећих инвестиција: 101.1.1; 101.1.2; 101.1.3 и 101.1.4. Минимални износ повраћаја средстава је 10.000,00 РСД, максимални износ повраћаја средстава је 500.000,00 РСД. Максимална висина повраћаја по приплодном грлу за инвестицију 101.1.1 определиће се Конкурсом у складу са актуалном ценом на тржишту. Потенцијални корисник подстицајних средстава има право да поднесе више захтева у оквиру средстава планираних за подстицајне мере руралног развоја. Потенцијаном кориснику је ограничена максимална висина подстицаја по подносиоцу на 500.000,00 динара на основу планираних инвестиција у оквиру Мера руралног развоја за 2021 годину. За доделу свих субвенција висина подстицаја се израчунава на основу набавне цене умањене за износ средстава на име ПДВ-а.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број поднесених захтева.
2	Укупан број подржаних пројеката.

2.2.12. Административна процедура: Административна процедура, критеријуми, начин исплате подстицаја и друга питања од значаја регулисана су Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију мера руралног развоја на територији општине Димитровград у 2021. У складу са Програмом мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Димитровград за 2021 годину и Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију мера руралног развоја на територији општине Димитровград у 2021, председник Општине Димитровград расписује Конкурс о реализацији мера. Председник Општине Димитровград решењем образује Комисију за реализацију програма мера пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину (у даљем тексту – Комисија). Административно – техничке послове Комисије обавља организациона јединица надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја Општинске управе општине Димитровград. Пријаве на Конкурс са прописаном документацијом достављају се путем поште на адресу: Општина Димитровград, ул. Балканска бр.2. 18320 Димитровград, са назнаком или непосредно на писарници Општинске управе Општине Димитровград у затвореној коверти са пуном адресом пошиљаоца на полеђини коверте. Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Програмом и Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости. Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве коме су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања. Одлуку о додели средстава доноси Општинско веће општине Димитровград на основу образложене Листе вредновања и рангирања коју је сачинила Комисија. Одлука о додели средстава објављује се на огласној табли, званичној интернет страници Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs). Након донете одлуке којом се одобравају подстицајна средства, подносилац пријаве се позива да потпише уговор са председником Општине Димитровград, којим ће бити регулисана међусобна права, обавезе и одговорности, рокови реализације, динамика преноса средстава, обавезе наменског трошења средстава и извештавања, као и достављања средстава обезбеђења од стране корисника средстава за случај ненаменског трошења средстава или неизвршавања обавеза у року, затим поступак у случају раскида сарадње и друга питања од значаја за реализацију тог уговора. Средства се додељују бесповратно, по редоследу пристиглих пријава до утрошка опредељених средстава. Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет Општине Димитровград. Конкурс је отворен до утрошка средстава, а закључно са 30.11.2021. године. Резултати Конкурса биће објављени на огласној табли Општине Димитровград и на званичном сајту Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs).

2.3. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.3.1. Образложење: Осигурања усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња има позитиван ефекат у смислу повећања броја корисника и све већег прихватања ове мере као неопходну и реалну потребу за осигурањем, у односу на климатске појаве и друге негативне утицаје на пољопривредну производњу. Како су штете на пољопривредним усевима, плодовима, животињама и другим ресурсима, редован пратилац пољопривредне производње и како велику штету посебно чине елементарне непогоде, које су из године у годину све чешће и обимније, неопходно је подстицати реализацију овог програма. Такође велику штету на усевима и воћу, причињава разна дивљачи, а и сточни фонд је подложен болестима и угинућу. Штете већег обима превазилази могућност санирања од стране произвођача и могу озбиљно да угрозе даљи опстанак газдинства, а тиме и дугорочно одрживи развој пољопривредне производње, с тога је било која висина помоћи од значаја.

2.3.2. Циљеви мере: Повраћај дела средстава премије осигурања за усеве, плодове и животиње с циљем да се пружи подршка пољопривредним произвођачима да осигурају усеве, плодове и стоку чиме се обезбеђује смањивање трошкова, уколико дође до негативних последица, штете проузроковане природним непогодама и другим ванредним догађајима. – увођење газдинства у обавезу осигурања, повећање стабилност дохотка пољопривредних газдинства.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера 104.3 Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња, Програма мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2019 годину, је мера руралног развоја која је комплементарна са Национални програм руралног развоја од 2018 до 2020. године (Број: 320-6670/2018 од 30. јула 2018. године). Давањем писане изјаве уз материјалну и кривичну одговорност подносиоци пријаве изјашњаваће се да ли су користили средства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по истом основу за који конкуришу код Општине Димитровград.

2.3.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинства.

2.3.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: 1. Подносилац пријаве је регистровано пољопривредно газдинство у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинства, са активним статусом на територији општине Димитровград. 2. Подносилац пријаве нема неизмирене доспеле пореске обавезе према Општини Димитровград, као и друге неизмирене обавезе према Општини Димитровград и јавним предузећима чији је оснивач Општина Димитровград. 3. У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним из средстава

буџетског Фонда за развој пољопривреде и руралног подручја општине Димитровград и према другим фондовима Општине Димитровград. 4. Корисник који подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима. 5. Да је полиса осигурања код друштва за осигурање осигурала усева и плодове од ризика умањења приноса, расаднике и животиње од ризика који су прописани условима осигуравајућих друштава, у периоду од 1. новембра претходне до 31.октобра текуће године.

2.3.7. Специфични критеријуми: За реализацију ове мере корисник је у обавези да испуни само опште критеријуме.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

2.3.9. Критеријуми селекције:

2.3.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи за осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња износи 50% од висине премије осигурања без ПДВ-а. Максимални износ подстицаја за једно пољопривредно газдинство у току 2021.године је 20.000,00 динара на име осигурања усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња. Мера ће трајати у периоду од објављивања конкурса па до утрошка планираних средстава, односно најкасније до 31.10.2020. године.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број примљених захтева.
2	Број одобрених захтева.

2.3.12. Административна процедура: Административна процедура, критеријуми, начин исплате подстицаја и друга питања од значаја регулисана су Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију Мера руралног развоја на територији општине Димитровград у 2021. У складу са Програмом мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Димитровград за 2021 годину и Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију Мера руралног развоја на територији општине Димитровград у 2021, председник Општине Димитровград расписује Конкурс о реализацији мере. Председник Општине Димитровград решењем образује Комисију за реализацију програма мера пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину (у даљем тексту –

Комисија). Административно – техничке послове Комисије обавља организациона јединица надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја ОУ Димитровград. Пријаве на Конкурс са прописаном документацијом достављају се путем поште на адресу: Општина Димитровград, ул. Балканска бр.2. 18320 Димитровград, са назнаком или непосредно на писарници Општинске управе Општине Димитровград у затвореној коверти са пуном адресом пошиљаоца на полеђини коверте. Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Програмом и Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости. Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве коме су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања. Одлуку о додели средстава доноси Општинско веће општине Димитровград на основу образложене Листе вредновања и рангирања коју је сачинила Комисија. Одлука о додели средстава објављују се на огласној табли, званичној интернет страници Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs). Након донете одлуке којом се одобравају подстицајна средства, подносилац пријаве се позива да потпише уговор са председником Општине Димитровград, којим ће бити регулисана међусобна права, обавезе и одговорности, рокови реализације, динамика преноса средстава, обавезе наменског трошења средстава и извештавања, као и достављања средстава обезбеђења од стране корисника средстава за случај ненаменског трошења средстава или неизвршавања обавеза у року, затим поступак у случају раскида сарадње и друга питања од значаја за реализацију тог уговора. Средства се додељују бесповратно, по редоследу пристиглих пријава до утрошка опредељених средстава. Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет Општине Димитровград. Конкурс је отворен до утрошка средстава, а закључно са 31.10.2021. године. Резултати Конкурса биће објављени на огласној табли Општине Димитровград и на званичном сајту Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs).

2.4. Назив и шифра мере: 301 Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга

2.4.1. Образложење: Лоше стање инфраструктуре у селима Општине Димитровград и предиспозиције за развој туризма у циљу диверзификације руралне економије, обавезује општину да инвестира у изградњи, одржавању и очување објеката у руралном подручју.

2.4.2. Циљеви мере: • Повећање квалитета живота на селу. • Стварање предуслова за развој руралног туризма. • Очување културног и историјског наслеђа. • Очување животне средине.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера 301 Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре, Програма мера подршке

пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2019 годину, је мера руралног развоја која је комплементарна са Национални програм руралног развоја од 2018 до 2020. године (Број: 320-6670/2018 од 30. јула 2018. године). Давањем писане изјаве уз материјалну и кривичну одговорност подносиоци пријаве изјашњаваће се да ли су користили средства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по истом основу за који конкуришу код Општине Димитровград.

2.4.4. Крајњи корисници: Савети месних заједница, месне заједнице.

2.4.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Савети месних заједница и месне заједнице са територије општине Димитровград. Обезбеђено учешће корисника – материјално или учешће активностима које могу да се вредносно искажу (грађевински материја, рад становника МЗ, ангажовање њихове механизације ...).

2.4.7. Специфични критеријуми: Усаглашеност са локалним стратешким документима: Стратегије локалног одрживог развоја општине Димитровград, Сеторским планом руралног развоја општине Димитровград и Стратегијом развоја туризма општине Димитровград.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
301.4	Инвестиције у успостављање, унапређење или проширење основних услуга локалном становништву везаних за одмор и културу, укључујући и пратећу инфраструктуру
301.5	Инвестиције у рекреативну инфраструктуру за јавну употребу, туристичке инфо центре и туристичку инфраструктуру мањег обима

2.4.9. Критеријуми селекције:

2.4.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи Општине Димитровград од 80 до 100%.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број поднесених захтева.
2	Укупан број подржаних пројеката.

2.4.12. Административна процедура: Одлуку о додели средства за меру 301 „Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре“ доноси Општинско веће Општине Димитровград, на основу поднетих захтева. Општинско веће општине Димитровград ће одлуке о опредељивању средстава доносити у складу са утврђеним критеријумима. Избор пружаоца услуге вршиће у складу са Законом о јавним набавкама.

2.5. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.5.1. Образложење: Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и константном трансферу знања и информација. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина. Облици стицања нових знања – стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности биће усмерене на пољопривредне произвођаче, сеоско становништво и на стручњаке локалног агросектора, из свих пољопривредних и непољопривредних области, који ће резултате стручног усавршавања користити за даљи рурални развој на подручју општине Димитровград. Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здравственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва. Општина Димитровград у сарадњи са удружењима, пре свега са удружење пчелара организује предавања током зимског периода на различите теме које су од интереса за пчеларе. Слична предавања организују се и у сарадњи са удружењем Биобалкан под формом зимских школа органске пољопривреде. Одличном сарадњом Општине Димитровград и ПСС Пирот сваке године организују се низ семинара и тренинга пресвега на темама из области сточарства, воћарства и органске пољопривреде. Сарадњом Општине Димитровград и Факултета ветеринарске медицине током летњих месеци организују се посете предавача и студената пољопривредним газдинствима на подручју Старе планине. Општина Димитровград организује редовне посете сајмовима у Београду, Нишу и Новом Саду. Суфинансирањем одржавања традиционалних манифестација доприноси се јачању локалних заједница, очувању културне баштине, сеоских обичаја и традиције, које су уско повезане са пољопривредном производњом, сеоским окружењем и начином живота. Стога је важно, пре свега, очувати и заштитити културну баштину и традиционалне вредности, али и нагласити значај пољопривреде, кроз организацију традиционалних манифестација. Одржавање сеоских манифестација типа сајмова и изложби које су везане за пољопривреду, прераду, исхрану и рурални развој суфинансираће се са циљем: промоције пољопривредних производа, проширења тржишта домаћих производа, као и ради повезивања произвођача инпута, пољопривредних произвођача, прерађивача, продаваца и купаца пољопривредних производа. Научно стручне манифестације обрађиваће теме везане за: унапређење пољопривредне производње, прераду пољопривредних производа, сигурност хране и квалитет производа, организовање пољопривредних произвођача, рурални развој и друге теме од значаја.

2.5.2. Циљеви мере: • Развој пољопривреде и руралних подручја заснован на знању; • Повећање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије малих и средњих газдинстава и микропредузећа у руралним срединама; • Одрживи развој, заштита ресурса, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва; • Јачање капацитета и промоција руралних средина; • Повезивање пољопривредних произвођача.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера 402. Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју, Програма мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2019 годину, је мера руралног развоја која је комплементарна са Национални програм за пољопривреду за период 2018 – 2020. године, („Службени гласник РС”, број 120/17 од 30.12.2017. године).

2.5.4. Крајњи корисници: Циљна група су носиоци и чланови регистрованих пољопривредних газдинстава са територије општине Димитровград, и удружења грађана која се баве пољопривредном производњом или руралним развојем.

2.5.5. Економска одрживост: Није применљиво.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: 1. Подносилац пријаве је регистровано удружење грађана или земљорадничка задруга на територији општине Димитровград. 2. Подносилац пријаве нема неизмирене доспеле пореске обавезе према Општини Димитровград, као и друге неизмирене обавезе према Општини Димитровград и јавним предузећима чији је оснивач Општина Димитровград. 3. У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним из средстава буџетског Фонда за развој пољопривреде и руралног подручја општине Димитровград и према другим фондовима Општине Димитровград. 4. Удружења грађана и земљорадничке задруге да су уписани у регистар привредних субјеката и налазе се у активном статусу, те да није покренут поступак стечаја и ликвидације, односно, да није било више од 30 дана у блокади у периоду од годину дана пре подношења пријаве на конкурс (предузетници и правна лица).

2.5.7. Специфични критеријуми: Није примењива

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.5.9. Критеријуми селекције:

2.5.10. Интензитет помоћи: Општина Димитровград, финансира са највише 100% активности која се односи на стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности, као и организовање информативних активности посете и учешћа на сајмовима, изложбама, манифестацијама, студијским путовањима.

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број примљених захтева.
2	Број одобрених захтева.

2.5.12. Административна процедура: Средства за инвестицију 402.1 „Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања“, распоређује Општинско веће општине Димитровград, на основу поднетих захтева или предлога организационе јединице надлежне за пољопривреду и рурални развој ОУ Димитровград. Избор пружаоца услуге вршиће у складу са Законом о јавним набавкама.

2.6. Назив и шифра мере: ____ Органска производња

2.6.1. Образложење: Имајући у виду природно-географске ресурсе и друштвене карактеристике, Општина Димитровград пружа могућност за развој органске производње. Овај вид пољопривреде може значајно допринети развоју руралних подручја, а тиме и пољопривреде уопште. Органска производња различитих органских производа на подручју Општине Димитровград, у складу је са захтевима потрошача за органском храном, уз примену поступака који нису штетни за здравље људи, биљака, животиња и животну средину. Општина Димитровград је издвојио средства за инвестиције које ће подржати када је у питању органска пољопривредна производња. До сада, Општина Димитровград је подржављала инвестиције које се односе на Контролу и сертификацију. Општина Димитровград подржаће органске пољопривредне произвођаче и путем субвенционисања набавке неопходне опреме и ситне механизације у органској пољопривредној производњи као и садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи.

2.6.2. Циљеви мере: Општи циљеви односе се на одрживо управљање ресурсима и заштиту животне средине, унапређење органске производње, система контроле, сертификације и надзора у органској производњи и очување биолошке разноврсности. Специфични циљеви: производња квалитетне и здравствено безбедне хране; повећање броја произвођача укључених у програм; повећање површине земљишта под органском производњом; рационално коришћење енергије и природних ресурса; уравнотежена биљна производња која уважава природне системе и циклусе, побољшава квалитет земљишта, воде и ваздуха; социјална одрживост кроз већу одговорност према захтевима потрошача.

2.6.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера _____ Органска производња, Програма мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину, је мера руралног развоја која је комплементарна са Национални програм руралног развоја од 2018 до 2020. године (Број: 320-6670/2018 од 30. јула 2018. године). Давањем писане изјаве уз материјалну и кривичну одговорност подносиоци пријаве изјашњаваће се да ли су користили средства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по истом основу за који конкуришу код Општине Димитровград.

2.6.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници средстава ове мере су пољопривредни произвођачи - физичка лица и удружења пољопривредних произвођача, који су заинтересовани да започну органску пољопривредну производњу, као и произвођачи који су започели процес органске пољопривредне производње, произвођачи чија је производња у периоду конверзије, произвођачи којима је завршен период конверзије и налазе се у поступку издавања сертификата, и произвођачи који имају сертификовану биљну производњу.

2.6.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике: 1. Подносилац пријаве је регистровано пољопривредно газдинство у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинства, са активним статусом на територији општине Димитровград. 2. Подносилац пријаве нема неизмирене доспеле пореске обавезе према Општини Димитровград, као и друге неизмирене обавезе према Општини Димитровград и јавним предузећима чији је оснивач Општина Димитровград. 3. У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним из средстава буџетског Фонда за развој пољопривреде и руралног подручја општине Димитровград и према другим фондовима Општине Димитровград. 4. Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима; 5. У случају када корисник није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја. 6. Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке; 7. Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије Општине Димитровград. Корисник мора да је пријављен на територији Општине Димитровград минимум шест (6) месеци.

2.6.7. Специфични критеријуми: - Да корисник има закључен уговор са овлашћеном контролном организацијом за контролу и сертификацију органске производње (у периоду конверзије или /и органском статусу), - да корисник обавља производњу у складу са прописима којима се уређује органска производња.

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.3.1	Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи
201.3.2	Контрола и сертификација
201.3.4	Друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја

2.6.9. Критеријуми селекције:

Редн и број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере с обзиром на то да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника. Мера се спроводи према редоследу пристиглих захтева, до утрошка средстава.	не	

2.6.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи 70% укупних прихватљивих трошкова ако је подносилац захтева пољопривредни произвођач који се искључиво бави пољопривредном производњом. Интензитет помоћи износи 50% укупних прихватљивих трошкова ако је подносилац захтева пензионер или се бави пољопривредном производњом у својству додате делатности. Минимални износ повраћаја средстава је 5.000,00 РСД, максимални износ повраћаја средстава је 100.000,00 РСД. За доделу свих субвенција висина подстицаја се израчунава на основу набавне цене умањене за износ средстава на име ПДВ-а.

2.6.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број пољопривредних произвођача који се баве органском производњом
2	Површина пољопривредног земљишта које испуњава услове за органску пољ. производњу
3	Површина пољопривредног земљишта на којем је потребно извршити заштиту и наводњавање усева

2.6.12. Административна процедура: Административна процедура, критеријуми, начин исплате подстицаја и друга питања од значаја регулисана су Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију мере „Органска производња“ на територији општине Димитровград у 2021. У складу са Програмом мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Димитровград за 2021 годину и Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију мере „Органска производња“ на територији општине Димитровград у 2021, председник Општине Димитровград расписује Конкурс о реализацији мера. Председник Општине Димитровград решењем образује Комисију за реализацију програма мера пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину (у

даљем тексту – Комисија). Административно – техничке послове Комисије обавља организациона јединица надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја Општинске управе општине Димитровград. Пријаве на Конкурс са прописаном документацијом достављају се путем поште на адресу: Општина Димитровград, ул. Балканска бр.2. 18320 Димитровград, са знаком или непосредно на писарници Општинске управе Општине Димитровград у затвореној коверти са пуном адресом пошиљаоца на полеђини коверте. Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Програмом и Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости. Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве коме су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања. Одлуку о додели средстава доноси Општинско веће општине Димитровград на основу образложене Листе вредновања и рангирања коју је сачинила Комисија. Одлука о додели средстава објављује се на огласној табли, званичној интернет страници Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs). Након донете одлуке којом се одобравају подстицајна средства, подносилац пријаве се позива да потпише уговор са председником Општине Димитровград, којим ће бити регулисана међусобна права, обавезе и одговорности, рокови реализације, динамика преноса средстава, обавезе наменског трошења средстава и извештавања, као и достављања средстава обезбеђења од стране корисника средстава за случај ненаменског трошења средстава или неизвршавања обавеза у року, затим поступак у случају раскида сарадње и друга питања од значаја за реализацију тог уговора. Средства се додељују бесповратно, по редоследу пристиглих пријава до утрошка одређених средстава. Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет Општине Димитровград. Конкурс је отворен до утрошка средстава, а закључно са 30.11.2021. године. Резултати Конкурса биће објављени на огласној табли Општине Димитровград и на званичном сајту Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs).

2.7. Назив и шифра мере: 601 Набавка приплодних грла аутохтоних раса домаћих животиња.

2.7.1. Образложење: Подручје општине Димитровград представља једно од најзначајнијих подручја Србије у области очувања генетичких ресурса домаћих животиња, а уједно је декларацијом Скупштине општине Димитровград у новембру 2012. Године, проглашено за Парк агробiodиверзитета. 15 газдинстава укључено је у тзв. „on-farm, in situ“ програм очувања аутохтоних раса, узгајајући следеће расе: домаћи брдски коњ (око 100 грла свих старосних категорија), балкански магарац (око 40 грла свих старосних категорија), домаћи биво (17 грла свих старосних категорија), буша (преко 300 грла свих старосних категорија); пиротска овца (око 200 грла); каракачанска овца (око 300 грла); бардока (око 100 грла); сврљишка овца (око 200 грла); балканска коза (око 150 грла); мангулица, сврљишка кокош (око 50 грла), каракачански пас,

шарпланинац... Очување и одрживо коришћење генетичких ресурса наведено је у локалним стратешким Стратегија одрживог економског развоја и Секторски план руралног развоја.

Циљ ове мере је да унапреди услове за очување и одрживо коришћење генетичких ресурса кроз подршку одгајивачима. Спровођењем ове мере, очекује се повећање броја одгајивача, односно броја локација очувања, као и укупан број животиња која припадају категорији аутохтоних раса чиме ће стабилизovati статус ових раса. Одгајивачи аутохтоних раса на подручју Димитровграда суочени су са следећим препрекама. Нижи обим производње у поређењу са газдинствима која производњу заснивају на алохтоним расама које су конкурентније у интензивним системима држања (за које карактеристична производња за масовну потрошњу). Иако су аутохтоне расе у екстензивним и полуекстензивним системима конкурентније у погледу самог квалитета производа, ниска куповна моћ грађана онемогућава продају производа аутохтоних раса по вишим ценама. Недовољна препознатљивост производа аутохтоних раса и њиховог етичког, научног, еколошког, историјског и економског значаја. „in breeding“ као последица малог броја преосталих животиња аутохтоних раса и услед недовољне финансијске моћи одгајивача да са стране допреме „свежу крв“, односно мушка приплодна грла и нове линије. У случају пиротске овце, која је најугроженија аутохтона раса оваца на подручју Србије, неопходна је идентификација и карактеризација на терену.

2.7.2. Циљеви мере: Подстицај за набавку приплodних грла (нарочито мушких), као и подстицај за формирање нових колекција, довешће до још већег профилисања општине Димитровграда као подручја које представља уточиште за аутохтоне расе овог дела Европе. Намера општине Димитровград да газдинства која одгајају аутохтоне расе постану султб агроекотуристичке понуде руралног подручја општине. Набавком нових линија/родова односно мушких приплodних грла, отклониће опасност од негативних појава које носи укрштање у сродству. Истовремено, уређење газдинстава створиће додатне услове неопходне за развој агроекотуризма као суштинског начина за економску валоризацију генетичких ресурса домаћих животиња. Плаћање за пропуштену добит када је реч о биволима, овцама и козама, неопходна је мера која би помогла очување раса које су тренутно у економском смислу посебно неконкурентне у поређењу са алохтоним расама коришћеним у интензивним системима производње.

2.7.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера 601 Набавка приплodних грла аутохтоних раса домаћих животиња, Програма мера подршке пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину, је мера руралног развоја која је комплементарна са Национални програм руралног развоја од 2018 до 2020. године (Број: 320-6670/2018 од 30. јула 2018. године). Давањем писане изјаве уз материјалну и кривичну одговорност подносиоци пријаве изјашњаваће се да ли су користили средства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по истом основу за који конкуришу код Општине Димитровград.

2.7.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица и правна лица – носиоци регистрованог пољопривредног газдинства.

2.7.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

2.7.6. Општи критеријуми за кориснике): 1. Подносилац пријаве је регистровано пољопривредно газдинство у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинства, са активним статусом на територији општине Димитровград. 2. Подносилац пријаве нема неизмирене доспеле пореске обавезе према Општини Димитровград, као и друге неизмирене обавезе према Општини Димитровград и јавним предузећима чији је оснивач Општина Димитровград. 3. У случају подношења захтева за финансирање инвестиције корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним инвестицијама финансираним из средстава буџетског Фонда за развој пољопривреде и руралног подручја општине Димитровград и према другим фондовима Општине Димитровград. 4. Корисник за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима; 5. Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке приплодних грла; 6. Корисник и место реализације инвестиције морају бити са територије Општине Димитровград. Корисник мора да је пријављен на територији Општине Димитровград минимум шест (6) месеци

2.7.7. Специфични критеријуми: За набавку мушких приплодних животиња треба да поседују најмање 3 женска приплодна грла одговарајуће аутохтоне расе (за копитаре, свиње и велике преживаре), односно најмање 20 женских приплодних грла (за мале преживаре и живину) одговарајуће аутохтоне расе. За набавку нових колекција – услов је да поседују техничке услове за прихват, држање и коришћење животиња. За доделу подстицаја за набавку приплодних животиња аутохтоних раса могу се прихватити само грла набављена ван подручја пиротског управног округа.

2.7.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
201.4.2.	Очување животињских генетичких ресурса	300.000,00 РСД.

Аутохтоне расе које могу бити предмет набавке у оквиру овог конкурса су: подолско говече, буша, домаћи биво, домаћи-брдски коњ, , балкански магарац, мангулица (црни, бели и црвени сој), моравка, ресавка, праменка (пиротска, кривовирска, бардока, липска, влашко виторога и каракачанска), чоканска цигаја, балканска коза, живина -сомборска капорка, банатски голошијан и сврљишка кокош.

2.7.9. Критеријуми селекције:

Редн и број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број чланова комерцијалног регистрованог пољопривредног газдинства (укључујући и носиоца РПГ).		до 2 - 10; од 3 до 4 - 15; 5 и више 20.
2	Досадашње коришћење бесповратних средстава Фонда за		I - 20; II - 10;

	развој пољопривреде Општине Димитровград од стране подносиоца захтева		III - 5.
3	Оцена одрживости инвестиције/повећање обима производње за коју се тражи додела подстицаја		ниска 0; средња 10; висока 20.
4	Пољопривредно газдинство се налази на подручју Забрђа, Висока, Бурела и Дерекула (место реализације инвестиције)	да	20
5	Подносилац захтева је жена	да	10
6	Подносилац захтева је задруга или члан задруге	да	10
7	Подносилац захтева бави се пољопривредном производњом – у својству делатности		искључиво - 30; додатно и пензионери - 10.
8	Старост подносилац захтева носилац пољопривредног газдинства		до 40 год - 20; од 41 до 55 год. - 15; 56 год и више - 10.

2.7.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи 80% укупних прихватљивих трошкова. Минимални износ повраћаја средстава је 5.000,00 РСД, максимални износ повраћаја средстава је 100.000,00 РСД. Максимална висина повраћаја по приплодном грлу определиће се Конкурсом у складу са актуалном ценом на тржишту. За доделу свих субвенција висина подстицаја се израчунава на основу набавне цене умањене за износ средстава на име ПДВ-а.

2.7.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број аутохтоних раса на подручју општине у програму тзв. „in situ“ очувања на територији општине Димитровград
2.	Број приплодних животиња унутар категорија аутохтоних раса на територији општине Димитровград

2.7.12. Административна процедура: Административна процедура, критеријуми, начин исплате подстицаја и друга питања од значаја регулисана су Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију мере „Набавка приплодних грла аутохтоних раса домаћих животиња“ на територији општине Димитровград у 2021. У складу са Програмом мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Димитровград за 2021 годину и Правилником о додели подстицајних средстава за реализацију мере „Набавка приплодних грла аутохтоних раса домаћих животиња“ на територији општине Димитровград у 2021, председник Општине Димитровград расписује Конкурс о реализацији мера. Председник Општине Димитровград решењем образује Комисију за реализацију програма мера пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Димитровград за 2021 годину (у даљем тексту – Комисија). Административно – техничке послове Комисије обавља организациона јединица надлежна за послове пољопривреде и руралног развоја Општинске управе општине Димитровград.

Пријаве на Конкурс са прописаном документацијом достављају се путем поште на адресу: Општина Димитровград, ул. Балканска бр.2. 18320 Димитровград, са назнаком или непосредно на писарници Општинске управе Општине Димитровград у затвореној коверти са пуном адресом пошиљаоца на полеђини коверте. Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Програмом и Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости. Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве коме су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања. Одлуку о додели средстава доноси Општинско веће општине Димитровград на основу образложене Листе вредновања и рангирања коју је сачинила Комисија. Одлука о додели средстава објављује се на огласној табли, званичној интернет страници Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs). Након донете одлуке којом се одобравају подстицајна средства, подносилац пријаве се позива да потпише уговор са председником Општине Димитровград, којим ће бити регулисана међусобна права, обавезе и одговорности, рокови реализације, динамика преноса средстава, обавезе наменског трошења средстава и извештавања, као и достављања средстава обезбеђења од стране корисника средстава за случај ненаменског трошења средстава или неизвршавања обавеза у року, затим поступак у случају раскида сарадње и друга питања од значаја за реализацију тог уговора. Средства се додељују бесповратно, по редоследу пристиглих пријава до утрошка опредељених средстава. Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет Општине Димитровград. Конкурс је отворен до утрошка средстава, а закључно са 30.11.2021. године. Резултати Конкурса биће објављени на огласној табли Општине Димитровград и на званичном сајту Општине Димитровград (www.dimitrovgrad.rs).

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина		рзс*
Регион	Јужна и Источна Србија	рзс*
Област	Пиротска	рзс*
Град или општина	Димитровград	рзс*
Површина	483 км ²	рзс*
Број насеља	43	рзс*
Број катастарских општина	42	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	40	
Демографски показатељи		
Број становника	10118	рзс**
Број домаћинстава	3952	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км ²)	21	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	13,9 %	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	18,4 %	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	11,3 %	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	23,8 %	рзс**
Просечна старост	46,5	рзс*
Индекс старења	2,11	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	16,4 %	рзс*
Основно образовање (%)	29,5 %	рзс*
Средње образовање (%)	39,87 %	рзс*
Више и високо образовање (%)	14 %	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	14,37 %	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Брдско планински рељеф	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Псеудоглеј	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено континентално	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	635,5	Интерни
Средња годишња температура (оС)	10 С	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Јерма, Нишава,	Интерни

	Лукавачка и Височица подземне воде плитке до 4м испод нивоа терена.	
Површина под шумом (ha)	14811,44 ха	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	30 %	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	3,42 ха	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	10895 м3	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	1080	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	517	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,4 %	
- правна лица и предузетници (%)	0,56 %	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	7561 ха	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	15,7 %	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	7523 ха	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	2081 ха	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	7 ха	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	0	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	0	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	75	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	660 ха	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	115 ха	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	12894,4649 ха	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	1094,1763 ха	Интерни
- физичка лица (%)	29 ПГ, 1042,3038 ха.	Интерни
- правна лица (%)	2 ПГ, 51,8725 ха.	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	26573	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	3408	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	3495	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	119	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	3544 ха; 2155 ПГ.	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	2556 и 11 стално запослених	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)		рзс***
Годишње радне јединице (број)	2554:12	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	1043	Интерни

Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	3 задруге и 3 удружења	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	22965 т	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		рзс*
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(26) (km)	4.000.000,00 лит/год	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	128,8 км	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	5 поште, 3681 корисника	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	3183	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	2619	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	500.000 м3	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	500.000 м3	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	0	рзс*
Број становника на једног лекара	7	рзс*
Број корисника социјалне заштите	533	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	1811	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	184	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	112	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	1031 (2,3 домаћ и 1,7 страни туристи)	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	да	ПССС

_____	М.П.	_____
Датум и место		Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС